

Tennis Museum: Un segle d'història esportiva a casa nostra

PERE HERNÁNDEZ¹
DUAITA PRATS²

¹ Director del Tennis Museum
² Cap de Premsa de la FCT

A la mateixa entrada de la Federació Catalana de Tennis, a pocs metres de la pista central de les instal·lacions de Barcelona Tennis Olímpic, on la família olímpica i la ciutat de Barcelona van respirar la màgia, la passió, el drama i la competitivitat d'aquest esport de dimensió mundial, va nèixer el Tennis Museum, fruit d'un conveni entre el Museu Olímpic de Lausana i l'entitat esportiva catalana, amb una responsabilitat enorme al seu càrrec: ser el reflex de 100 anys d'història d'un esport molt arrelat a la nostra societat.

Un segle després que els primers pioners de la raqueta importessin des de la Gran Bretanya les regles d'un joc de curiosa puntuació, el nostre país viu la seva època més daurada en el pla internacional gràcies a la qualitat d'un gran planter de jugadors: Àlex Corretja, Carles Moyà, Arantxa Sánchez Vicario, Sergi Bruguera, Félix Mantilla... Darrere d'aquests èxits s'amaga el secret de la tradició d'entitats catalanes fidels al seu esport, el treball callat

d'entrenadors, professors i clubs, la visió i capacitat organitzativa de dirigents per fomentar la competició, l'encís de les victòries de campions de llegenda, el sacrifici i el talent dels nostres professionals i especialment, una afeció entesa i respectuosa amb el contrari com n'hi ha poques en el món.

Tennis Museum ha volgut ser un reflex de totes aquestes premises d'èxit, però no ho hagués pogut assolir sense l'afecte i estimació d'homes, alguns dels quals ja no estan entre nosaltres, i als qui deu el seu bateig. En primer lloc, Jaume Bartolí, recordat capità d'un equip de Copa Davis que fou la gran explosió del tennis als anys seixanta, responsable del trasllat d'una col·lecció de valor incalculable al Museu Olímpic Internacional. En segon lloc, Bonaventura Plaja, treballador infatigable que buscà i classificà multitud de documents de tots els clubs de la nostra geografia. I en tercer lloc, Josep Mir Puigbert i la seva família, que amb el pas dels anys ha reunit una col·lecció única posada amb gran afecte a disposició del Tennis Museum.

Joan A. Samaranch i Josep Ferrer Peris, presidents del COI i de la FCT, el dia de la inauguració

L'ESCALA DE LA FAMA

Un breu recorregut pel Tennis Museum ens portaria d'entrada per l'Escala de la Fama, un gran rètol lluminós amb les imatges de cartells artístics de tots els temps, que culmina amb la figura de la mascota dels Jocs Olímpics de Barcelona 92. A la paret lateral destaca també el quadre d'honor del tennis espanyol, on figuren els noms dels guanyadors o finalistes dels torneigs del Grand Slam, així com els èxits dels nostres esportistes als Jocs Olímpics, la Copa Davis i la Copa Federació. Davant del quadre d'honor, es pot veure l'evolució històrica dels escuts de la FCT.

Una vista general del Tennis Museum

LA SALA D'EXPOSICIÓ

Entrant ja a l'exposició en sí, el museu comença pels plafons dedicats a la història més antiga del tennis, on es desenvolupen conceptes com la construcció dels primers elements de joc, la implantació del *lawn-tennis* en el nostre país, el desenvolupament dels grans clubs i associacions, els Campionats del Món de pista coberta de 1923, o l'arrencada internacional de les nostres figures. Entre el material exposat s'hi troben un conjunt de *battoir* i raqueta *Sphairistike* (1874), una sèrie de raquetes del *Royal Tennis* (1885-1895), dues caixes del joc del *lawn-tennis* i cintes mètriques, gravats sobre la construcció de les raquetes i materials, i un quadre del primer torneig de Wimbledon (1881) del que només se'n coneixen dues unitats en el món.

Seguim el recorregut pel naixement del tennis a Espanya (1897-1909), amb els estatuts dels primers clubs (1899-1907), la creació de l'Associació de Lawn Tennis de Barcelona (1903) i els trofeus i programes dels primers

concursos internacionals, regionals i socials. Entere els objectes ressalten les copes guanyades per Ernest Witty, el primer gran campió del nostre tennis, i la col·lecció de premses de raquetes. Després ve la consolidació dels grans clubs (1910-1922), amb alguns dels concursos internacionals que organitzaren, i que desembocà en la primera participació dels nostres jugadors en la Copa Davis (1921).

L'arribada de grans figures com Suzanne Lenglen, o el recolzament del rei Alfons XIII, queden reflectits en aquesta zona, com també el Palau de la Indústria del Parc de la Ciutadella, escenari dels Campionats del Món en pista coberta de 1923, la competició mundial de major relleu mai organitzada en el nostre país abans dels JJOO de Barcelona 92, de la qual s'hi exposen una sèrie de peces úniques, incloent-hi la Copa de Campió Mundial guanyada pel "mosqueter" francès Henri Cochet. La visita de grans clubs com el Queens de Londres, la universitat d'Oxford, el Rot Weiss de Berlín, el

de Los Ángeles Tennis Club o el Racing Club de France, obren una època daurada del nostre tennis, expansionat cap als balnearis i convertit en fenomen social.

DESPRÈS DE LA GUERRA CIVIL

Un cop passat el parèntesi que la Guerra Civil suposà en tots els àmbits de la vida quotidiana, el tennis resorgeix lentament gràcies a la tenacitat dels clubs i dels seus dirigents. Els concursos recuperen a poc a poc la competitivitat, i fins i tot la indústria espanyola competeix amb l'estrangera en la fabricació de material. S'acosten els seixanta, i el tennis espanyol es disposa a viure un gran *boom* internacional amb els equips de la Copa Davis capitanejats per Jaume Bartolí. Tennis Museum, comptant amb la inestimable col·laboració dels components d'aquells legendaris equips que van disputar a Austràlia les finals de la Challenge Round de 1965 i 1967, dedica aquesta

part de l'exposició al "Gran Capità" i a les peces més significatives de la competició.

EL TENNIS EN ELS JOCS OLÍMPICS

Pocs escenaris poden parlar de la màgia dels Jocs Olímpics com Barcelona Tennis Olímpic-Centre Municipal de Tennis de la Vall d'Hebron, seu de la competició tennística en els Jocs de Barcelona de 1992. El seu record en forma d'objectes i fotografies, i de la resta de participacions espanyoles en les competicions olímpiques, tenen un lloc a l'exhibició, que dedica l'última de les seves parets al fenomen del col·leccionisme: postals, medalles, monedes, segells, pins, cromos, etc., alguns d'ells únics en el món.

Els èxits dels jugadors espanyols en el panorama internacional als darrers anys i la inquietud de clubs i de federacions per organitzar competicions de relleu, queden reflectits en les vitrines situades a la zona central

La Copa Davis i els JJOO

de Tennis Museum, com una exposició singular. Gràcies a l'enorme col·laboració dels nostres millors tennistes i de les entitats, ha estat possible presentar una mostra dels grans trofeus i les gran victòries de la història del tennis espanyol.

MUSEUM I CENTRE D'ESTUDIS

Un dels grans objectius de Tennis Museum, és el desenvolupament del seu Centre d'Estudis, que ja té una gran quantitat de documents i peces bàsiques per a la investigació de la història del tennis, pretenent establir una col·laboració permanent amb tots els clubs, aficionats, federacions, col·leccionistes, mitjans de comunicació, etc. per tal de millorar la informació sobre el segle d'activitat tennística en el nostre país. Com a eina viva de Tennis Museum, el Centre d'Estudis ha de ser el motor que permeti traspasar les parets de les instal·lacions de la FCT i organitzar exposicions itinerants per la nostra geografia.

La informatització de dades, la recopilació de documents sonors i audiovisuals, el desenvolupament de la biblioteca i la possibilitat d'organitzar fòrums sobre diferents aspectes del tennis, són algunes de les fites que vol atènyer Tennis Museum, que té gratuïtament les portes obertes per tothom cada dia de 10 a 14 i de 16 a 20 hores, al 196 del Passeig de la Vall d'Hebron de Barcelona.

Alguns dels trofeigs dels nostres millors jugadors